ҚР ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ
С.Д.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РК
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА

Кафедра: *Стоматология бойынша интернатура және резидентура*

ИӨЖ

Тіл-жұтқыншақ нервінің невралгиясы. Нақтамасы

Тексерген: Айтбаев Ж.Ж.

Орындаған: Зәуірбекқызы А.

Факультет : стоматология

Тобы: 604-01

Жоспары:

I. Кіріспе

II. Негізгі бөлім

- Тіл жұтқыншақ невралгиясының белгілері
- Аурудың пайда болу себебі
- Диагностикасы
- Емі

III. Қорытынды

IV. Әдебиет тізімі

Тіл жұтқыншақ нерві

- Тілжұтқыншақ нерві - (лат. nervus glossopharyngeus) бассүйек нервтерінің IX жұп нерві. Аралас нерв болып табылады. Қызметі:
- Жұтқыншақты көтеретін бұлшықетті қозғалтқыш иннервациялайды
- Құлақмаңы безін инневациялап, секрет бөлуіне қатысады
- Тілдің артқы 1/3 дәм сезуі

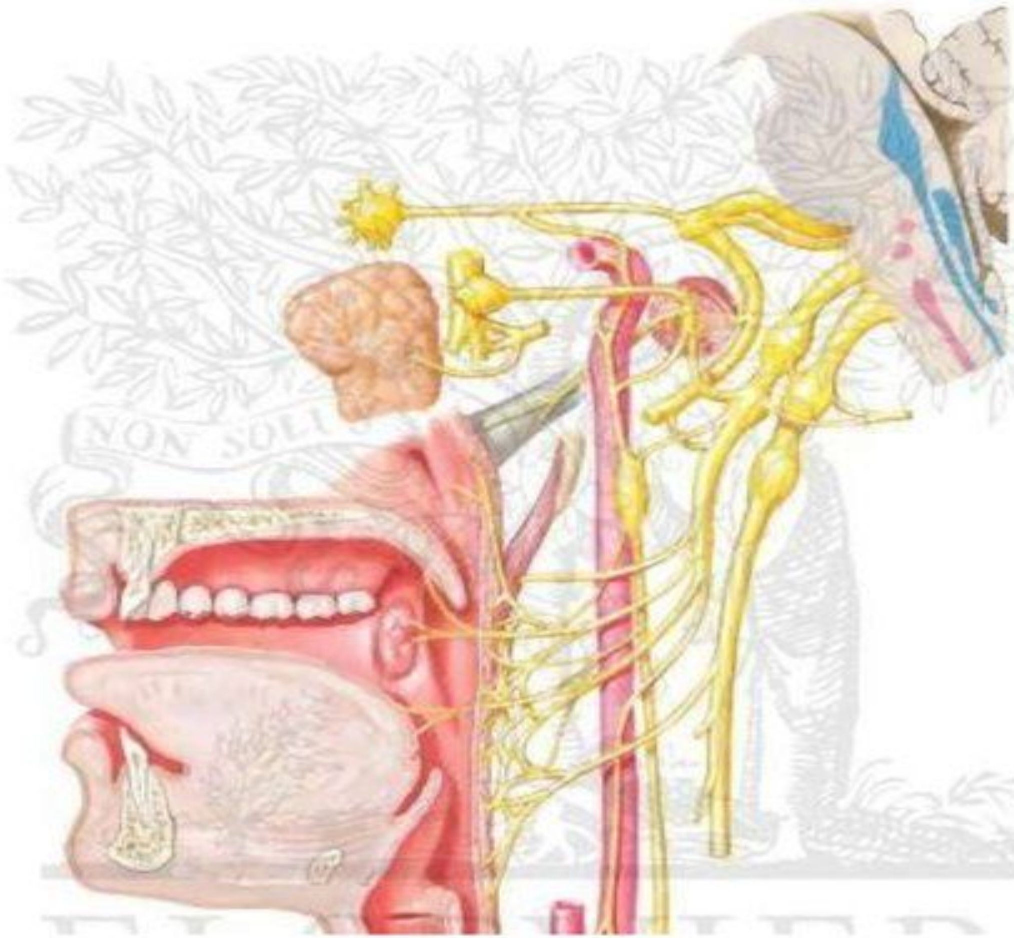

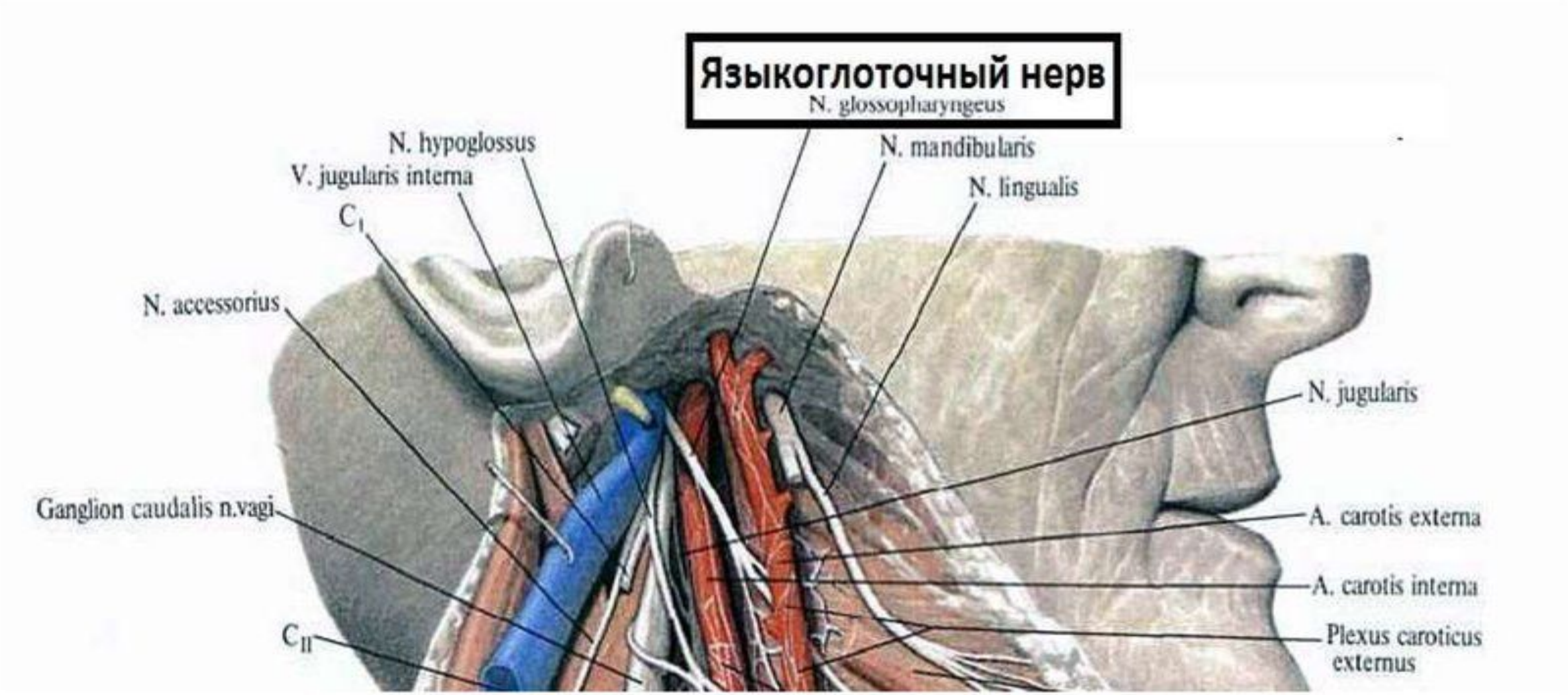

Языкоглоточный нерв
N. glossopharyngeus
N. hypoglossus
V. jugularis interna
N. mandibularis
N. lingualis
C I
N. accessorius
N. jugularis
Ganglion caudalis n.vagi
A. carotis externa
A. carotis interna
C II
Plexus caroticus externus

Тілжұтқыншақ нервінің невралгиясы – көптеген тітіркендіргіш факторлардың әсерінен болады. Ең алғаш рет бұл ауруға 1920 жылы Сикар сипаттама берген. Бұл аурудың симптодары үшкіл нерв невралгиясына өте ұқсас болғанымен, үшкіл нерв невралгиясына қарағанда 100 есе жиі кездеседі.

ЭТИОЛОГИЯСЫ

- Нервке жақын орналасқан ісіктер
- Нервтің басылып қалуы
- Жиі инфекциялық зақымданулар
- Бассүйектегі мойындырық тесіктің тар болуы
- Тіластылық байламдардың өзгерістері
- Қан тамырларының патологиялары

Тілжұтқыншақ нерв невралгиясының көріністері

Бұл ауру 30-40 жастан кейін көріне бастайды. Әйел адамдарда ер адамдарға қарағанда 2 есе жиі кездеседі. Олар тіл түбіріндегі немесе бадамшалардың маңындағы қатты ауру сезіміне шағымданады. Бұл ауру сезімдері құлаққа, тамаққа, таңдайға, төменгі жақтың бұрыштарына таралады. Бұл кезде сілекей көп бөлінеді, бетінің қызаруы, жөтел, пульстің төмендеуі, бұлшықеетік әлсіздік, адам талып қалуы да мүмкін.

Ауру сезімі әдетте пароксизмальды болады, 2 минутқа дейін созылады. Кейде науқастар ауру сезімін тудыратын орындарды өздері байқайды. Себебі ол орындарға жанасқан уақытта науқас-та ұстама басталуы мүмкін. Көбіне ол аймақтар тіл бадамшаларда болуы мүмкін.

Ауру сезімінің пайда болу себептері:

- Ас жұтқан кезде
- Сілекей жұтқан кезде
- Сөйлеген кезде

Бұл ауру көбіне күз-қыс

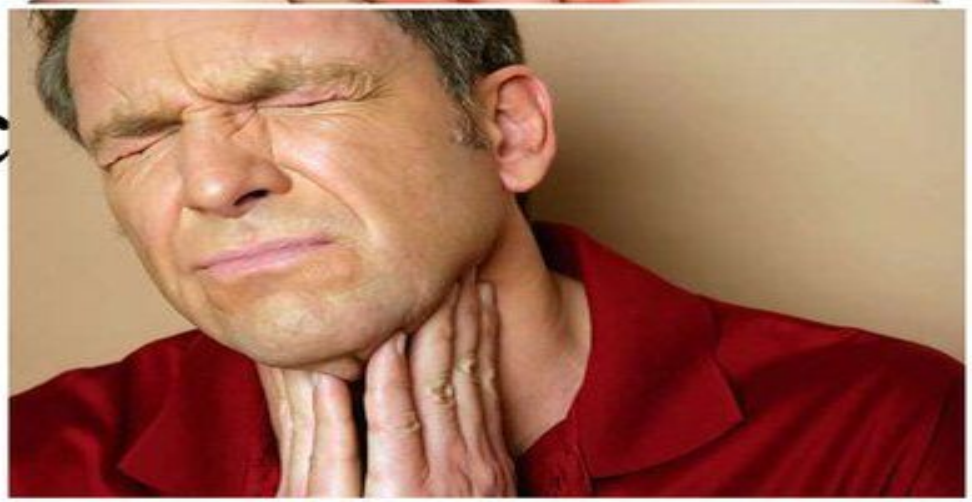

кездерінде болады.

Тілжұтқыншақ нерві невралгиясы диагнозын қою үшін мына симптомдар болу керек:

- Ауру локализациясы, яғни ауру сезімі тілжұтқыншақ нервтің инневациялайтын орындарында болуы
- Ауру сезімі пароксизмальді болуы
- Басқа аймақтарға аурудың иррадиациясы
- Төменгі жақтың бұрыштарында ауру сезімі болуы

Тілжұтқыншақ нервінің дифференциалды диагностикасы ең алдымен үшкіл нерв невралгиясымен жүргізіледі. Екі невралгияның айырмашылықтары ауру сезімінің локализациясы, науқас жасы және триггерлі орындарында болады.

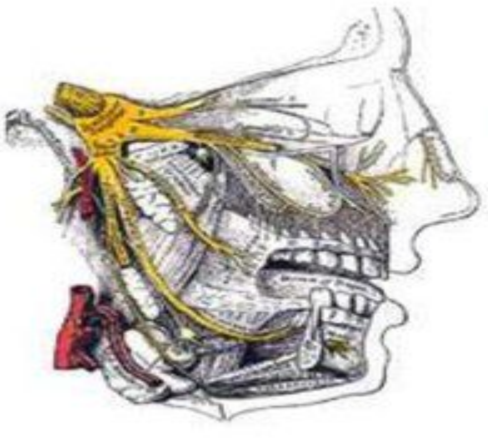

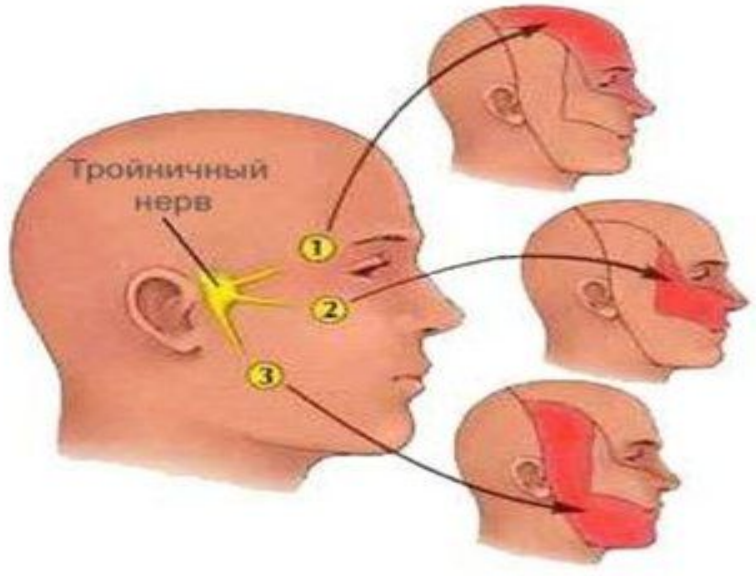

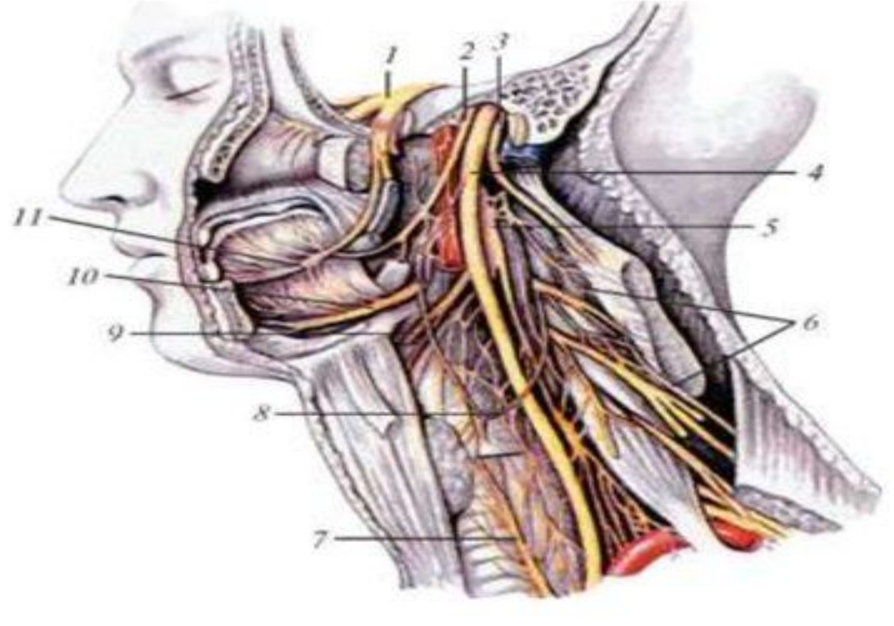

Диагностикасы

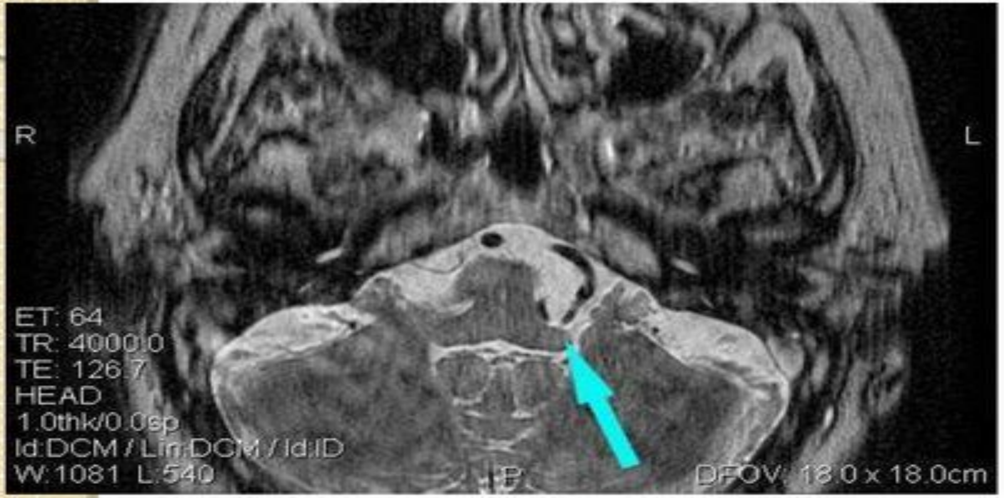

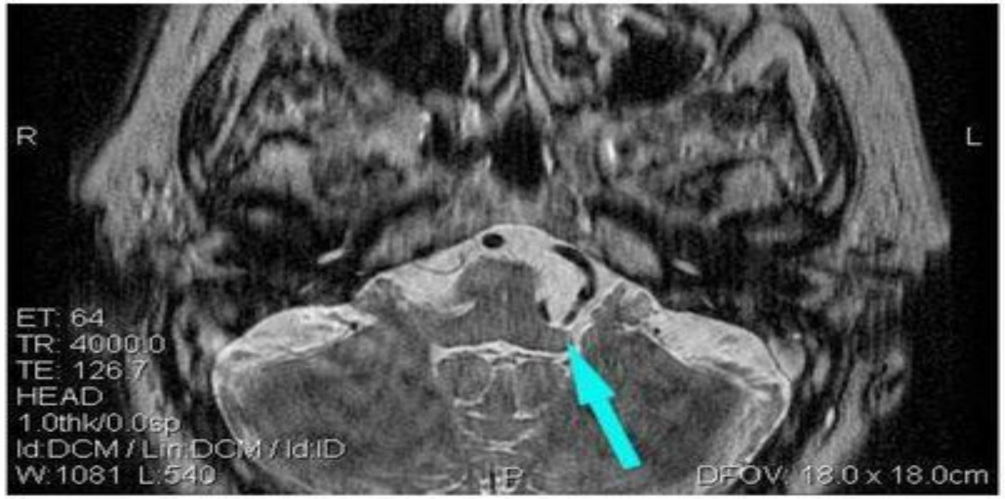

Тілжұтқыншақ нервінің невралгиясын анықтау мақсатында ортопантомограмма қоладнылады. Ол өсіндінің, байламдардың ұлғайғанын анықтайды. Сонымен қатар бас миының компьютерлі томографиясы, қантамырлардың магнитті-резонансты томографиясын жасайды. Міндетті түрде дәрігер-онкологпен консультация жүргізу керек. Электронейромиографияны қолданады.

Емі

Негізінен тілжұтқыншақ нерві невралгиясы консервативті түрде медикаментозды препараттармен емделеді. Көбіне: анальгетиктер, спазмолитиктер, ұстамаға қарсы препараттар, нейролептиктер, жергілікті

Қолданылған әдебиеттер:

- http://inmedclinica.ru/content/nevropatiya
- http://medactiv.ru/yneuro/guide-0337.shtml
- http://polbu.ru/nervous_disease/ch13_all.html

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!